

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 16 december 2019
(OR. en)

15154/19

AGRI 622
VETER 113

RESULTAAT BESPREKINGEN

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	De volgende stappen om frauduleuze praktijken in de agro-voedselketen beter aan te pakken en te ontmoedigen - <i>Conclusies van de Raad (16 december 2019)</i>

Voor de delegaties gaan in bijlage dezes de conclusies die de Raad hierover op 16 december 2019 heeft aangenomen.

**CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER DE VOLGENDE STAPPEN OM FRAUDULEUZE
PRAKTIJKEN IN DE AGRO-VOEDSELKETEN BETER AAN TE PAKKEN
EN TE ONTMOEDIGEN**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

- (1) HERINNERT ERAAN dat overeenkomstig de artikelen 114 en 168 van het VWEU het EU-beleid op het gebied van volksgezondheid, veiligheid, milieubescherming en consumentenbescherming gericht is op een hoog niveau van bescherming.
- (2) BRENGT de conclusies van de Raad van 2014 in herinnering over de rol van samenwerking bij wetshandhaving in de strijd tegen voedselcriminaliteit¹.
- (3) MERKT BEZORGD OP dat frauduleuze praktijken in de agro-voedselketen (voedselfraude) vaak tot volksgezondheidsrisico's en/of financiële schade voor consumenten en/of exploitanten leiden. Ook kunnen ze leiden tot een verlies van vertrouwen in de bevoegde instanties en de agro-voedselketen in het algemeen. Voedselfraude bedreigt daarom de voedselveiligheid en het doeltreffende functioneren van de interne markt, en kan aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid, consumentenbescherming en de legitieme handel. Frauduleuze praktijken kosten de voedselindustrie wereldwijd jaarlijks naar schatting zo'n 30 miljard euro.
- (4) HERHAALT dat frauduleuze praktijken een breed maatschappelijk fenomeen zijn doordat ze veelal verbonden zijn met andere vormen van criminaliteit, zoals schending van werknemersrechten, belastingfraude, milieucriminaliteit, drugshandel en witwassen. Ook kunnen ze zijn ingebed in de georganiseerde misdaad.

---

¹ Doc. 15908/14.

- (5) IS HET EENS met de Commissie dat voor de benodigde bescherming van consumenten en exploitanten van levensmiddelenbedrijven tegen frauduleuze praktijken door oneerlijke bedrijven, de betrokken instanties intensiever grensoverschrijdend moeten samenwerken, zoals ook aangegeven in de mededeling "De eengemaakte markt in een veranderende wereld - Een unieke troef die hernieuwde politieke betrokkenheid nodig heeft"².
- (6) ONDERSTREEPT dat een succesvolle aanpak van voedselfraude staat of valt met een snelle en doeltreffende uitwisseling van relevante gegevens, passende rapportage en nauwe samenwerking en coördinatie tussen instanties, zowel binnen de lidstaten als tussen de lidstaten en de Commissie.
- (7) BENADRUKT dat samenwerking, in de gehele agro-voedselketen, tussen toezichthoudende instanties voor de levensmiddelen- en de diervoedersector weliswaar belangrijk is voor voedselfraudebestrijding, maar alleen niet volstaat. Waar nodig moet ook worden samengewerkt met de instanties die betrokken zijn bij de bestrijding van financiële fraude, zoals de belastingdienst, de douane, de politie, het openbaar ministerie en andere rechtshandavingsinstanties, alsmede met instanties als de diensten belast met veiligheid en gezondheid op het werk.
- (8) IS INGENOMEN met de diverse sinds het paardenvleesschandaal in 2013 door de Commissie getroffen maatregelen tegen voedselfraude. Enkele belangrijke voorbeelden daarvan zijn de oprichting van het EU-voedselfraudenetwerk en het systeem voor administratieve bijstand en samenwerking (AAC) - waarmee snel gegevens over mogelijke grensoverschrijdende fraudegevallen kunnen worden uitgewisseld - en voorts de aanwijzing van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC) als het kenniscentrum voor voedselfraude, en de verbeterde uitwisseling van gegevens tijdens en na de fipronilcrisis in 2017.
- (9) IS INGENOMEN met de besprekingen in het voedselfraudenetwerk in april 2019 over de door de Commissie aan de orde gestelde problemen op het gebied van voedselfraudebestrijding, alsmede met de betrokkenheid van de Commissie en de lidstaten bij een gezamenlijk initiatief van Europol en Interpol, en WIJST voorts OP OPSON dat zich tegen de handel in nagemaakte en inferieure levensmiddelen en dranken richt, en op de resultaten van de OPSON VIII-operatie³ ter opsporing van fraude in de biologische sector, waaraan het EU-voedselfraudenetwerk heeft bijgedragen.

---

² Doc. 14633/18 + ADD1.

³ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-€100-million-worth-of-fake-food-and-drinks-seized-in-latest-europol-interpol-operation>

- (10) ONDERKENT dat het huidige juridische kader op EU-niveau door de bank genomen afdoende is voor de bestrijding van voedselfraude en BENADRUKT in het bijzonder het belang van de nieuwe instrumenten voor voedselfraudebestrijding op veterinair en voedselveiligheidsgebied die tot stand zijn gebracht bij de verordening officiële controles (EU) 2017/625⁴, en WIJST OP een aantal openstaande vraagstukken als de behoefte aan gespecialiseerde deskundigheid en aan een internationale aanpak van de handhaving van controles op internetverkoop.
- (11) MERKT OP dat er ondanks de reeds ondernomen actie verdere maatregelen nodig zijn om manieren te vinden om voedselfraude effectiever aan te pakken en te ontmoedigen, zowel in de lidstaten als op EU-niveau.

ROEPT de lidstaten en de Commissie OP:

- (12) elk voor hun deel te zorgen voor volledige uitvoering van enerzijds de desbetreffende EU-wetgeving - de verordening officiële controles in het bijzonder - en anderzijds de onlangs aangenomen klokkenluidersrichtlijn⁵;
- (13) de gemeenschappelijke interpretatie van de criteria ter bepaling van wat voedselfraude is te verbeteren, en te blijven werken aan een juridische definitie van voedselfraude op EU-niveau;
- (14) de samenwerking tussen betrokken instanties op nationaal, Europees en internationaal niveau te faciliteren, bevorderen en versterken;
- (15) de huidige systemen en praktijken voor de uitwisseling van informatie over mogelijke grensoverschrijdende gevallen van voedselfraude te versterken;
- (16) de wettelijke verantwoordelijkheden van exploitanten van levensmiddelenbedrijven ten aanzien van voedselfraude te verduidelijken en doeltreffendere instrumenten te ontwikkelen om deze bedrijven ertoe aan te zetten de bevoegde instanties in kennis te stellen van vermoedelijke of vastgestelde gevallen van voedselfraude, evenwel zonder dat zij buitensporig administratief belast worden;

---

⁴ PB L 95 van 7.4.2017, blz. 1.

⁵ Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden (doc. PE-CONS 78/19) (PB L 305 van 26.11.2019)

- (17) de bewustmaking van de consument over de mogelijke problemen met internetaankopen te bevorderen.

ROEPT de lidstaten OP:

- (18) hun bevoegdheden op het gebied van preventie van en onderzoek naar voedselfraude te versterken en nieuwe risico's doeltreffend in kaart te brengen;
- (19) voldoende middelen uit te trekken voor de preventie van en het onderzoek naar voedselfraude;
- (20) ervoor te zorgen dat de nationale wetgeving een proactieve samenwerking tussen de betrokken autoriteiten mogelijk maakt en dat sancties op voedselfraude voldoende ernstig zijn om crimineel gedrag af te schrikken, en de uitwisseling van beste praktijken (bijvoorbeeld via een memorandum van overeenstemming) tussen de betrokken instanties te bevorderen;
- (21) exploitanten van levensmiddelenbedrijven te steunen en begeleiden bij het ontwikkelen van hun voedselveiligheids- en hun kwaliteitsbeheersysteem teneinde naast voedselveiligheids- en kwaliteitsafwijkingen tevens voedselfraude te kunnen opsporen en aanpakken.

ROEPT de Commissie OP:

- (22) ervoor te zorgen dat er voldoende middelen worden vrijgemaakt voor de noodzakelijke gecoördineerde acties in verband met voedselfraude, alsmede de huidige EU-structuren voor onderzoek naar en de bestrijding van fraude te analyseren om te bezien of de mandaten ervan moeten worden geactualiseerd en of de operaties voor gecoördineerde acties in verband met voedselfraude op EU-niveau moeten worden gereorganiseerd, daarbij in gedachten houdend dat het de verantwoordelijkheid van elke lidstaat is om primaire actie te ondernemen;
- (23) via het programma "Betere opleiding voor veiliger voedsel" de opleiding op het gebied van voedselfraudebestrijding voort te zetten en te verdiepen, en met name alle instanties die betrokken zijn bij voedselfraudebestrijding in staat te stellen deel te nemen;

- (24) overeenkomstig de verordening officiële controles, te zorgen voor oprichting van de referentiecentra van de Europese Unie voor de authenticiteit en de integriteit van de agro-voedselketen;
- (25) door te gaan met de gecoördineerde controleplannen voor het opsporen en onderzoeken van voedselfraude;
- (26) de communicatie tussen informatiesystemen zoals het systeem voor snelle waarschuwingen voor levensmiddelen en voedselveiligheid (RASFF) en het systeem voor administratieve bijstand en samenwerking (AAC) te verbeteren via doeltreffende invoering van het Informatiemanagementsysteem voor officiële controles (IMSOC), en te onderzoeken hoe die kunnen worden ingezet tegen voedselfraude, met inachtneming van de in gerechtelijke procedures vereiste vertrouwelijkheid;
- (27) te onderzoeken hoe bij de activiteiten van het voedselfraudenetwerk beter rekening kan worden gehouden met informatie die afkomstig is van of verstrekt door exploitanten van levensmiddelenbedrijven;
- (28) na te gaan welke adviserende en coördinerende rol de Commissie zou kunnen spelen bij de handhaving van de controle op internetverkopen;
- (29) te bekijken of de regels en richtsnoeren inzake traceerbaarheid moeten worden aangescherpt, bijvoorbeeld via strengere voorschriften voor traceerbaarheidsdocumentatie;
- (30) te blijven werken aan de ontwikkeling van een geïntegreerde strategie ter bestrijding van voedselfraude.